EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2013 05 31
COM(2013) 325 final

2013/0168 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio pasirašymo Europos Sąjungos vardu

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Gyvsidabris ir dauguma jo junginių yra labai toksiški žmonėms, ekosistemoms ir laukinei gamtai. Todėl pagal Jungtinių Tautų aplinkos programą (JTAP) nuo 2003 m. šis cheminis elementas pripažintas visuotinį susirūpinimą keliančia medžiaga[1] ir jai ES lygmeniu taikomos visapusiškos kontrolės priemonės pagal 2005 m. priimtą Bendrijos strategiją dėl gyvsidabrio[2] (toliau – strategija).

Remdamasi strategijoje apibrėžtu politiniu požiūriu, nuo 2005 m. ES prašo pagal JTAP remiamų derybų dėl visuotinės, teisiškai įpareigojančios priemonės dėl gyvsidabrio. Gyvsidabris yra patvarus, o jam patekus į orą jis pernešamas atmosfera ilgais atstumais, nusėda visame pasaulyje ir kaupiasi maisto grandinėje, visų pirma žuvyse. Todėl priemonių, kurios taikomos tik ES geografinėje teritorijoje, nepakanka, kad būtų galima išspręsti visuotinę gyvsidabrio problemą.

Sutartoje bendroje ES pozicijoje (2008 m. gruodžio mėn. Tarybos išvados) buvo raginama priimti visapusišką priemonę dėl gyvsidabrio, kuri apimtų veiksmus, kuriais būtų mažinama: gyvsidabrio pasiūla; gyvsidabrio paklausa gaminant produktus ir vykdant procesus; tarptautinės prekybos gyvsidabriu apimtys; į atmosferą išmetamo gyvsidabrio kiekis; taip pat būtų siekiama aplinkai saugiu būdu valdyti atliekas, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio; rasti aplinkosaugos atžvilgiu tinkamų gyvsidabrio saugojimo būdų; spręsti žalos ištaisymo jau užterštuose sklypuose klausimus; plėsti žinias. Savo 2012 m. birželio mėn. išvadose Taryba pabrėžė, kad svarbu ir toliau aktyviai dalyvauti derybose dėl visų būsimos visuotinės gyvsidabrio konvencijos elementų.

2009 m. vasario mėn. Valdomosios tarybos sprendimu GC 25/5 JTAP šalys įsteigė tarpvyriausybinį derybų komitetą (TDK) ir jam suteikė panašios apimties įgaliojimus priimti visapusišką visuotinę teisiškai privalomą priemonę dėl gyvsidabrio.

Remiantis šiais įgaliojimais įvyko penki TDK pasitarimai: 2010 m. birželio mėn. TDK-1 Stokholme, 2011 m. sausio mėn. TDK-2 Čibos mieste, Japonijoje, 2011 m. lapkričio mėn. TDK-3 Nairobyje, Kenijoje, 2012 m. birželio 27 d.–liepos 2 d. TDK-4 Punta del Estėje, Urugvajuje, ir galiausiai 2013 m. sausio 13–18 d. TDK-5 Ženevoje.

2010 m. gruodžio 14 d. Taryba suteikė Komisijai įgaliojimus ES vardu dalyvauti derybose dėl teisiškai privalomos priemonės dėl gyvsidabrio Sąjungos kompetencijai priklausančiais klausimais, kurių atžvilgiu Sąjunga yra priėmusi taisykles, konsultuojantis su specialiu valstybių narių atstovų komitetu ir laikantis šio įgaliojimo priedėlyje pateiktų derybų nurodymų.

TDK-5 pasitarimas baigtas kaip planuota, susitarus dėl visapusiškos visuotinės teisiškai privalomos priemonės dėl gyvsidabrio teksto, pavadinto Minamatos konvencija dėl gyvsidabrio, taip buvo įvykdyti JTAP VT sprendimu 25/5 suteikti įgaliojimai užbaigti derybų procesą iki 27-ojo JTAP Valdomosios tarybos eilinio posėdžio (Nairobyje, 2013 m. vasario 18–22 d.).

Sąjunga buvo pagrindinė šio derybų proceso varomoji jėga, ji aktyviai dalyvavo siekiant rezultato, kuris atitinka Komisijai skirtus derybų nurodymus.

---

[1] JTAP Valdančiosios tarybos sprendimas 23/9.

[2] COM (2005) 20 galutinis, 2005 1 28; su pakeitimais, padarytais COM(2010)723 galutinis, 2010 12 7.

27-ame JTAP Valdomosios tarybos posėdyje palankiai įvertintas derybų proceso užbaigimas, o vykdomojo direktoriaus paprašyta sušaukti įgaliotųjų atstovų posėdį, kad būtų galima priimti konvenciją ir pateikti ją pasirašyti.

Naujoji konvencija dėl gyvsidabrio bus pateikta pasirašyti diplomatinėje konferencijoje, kuri vyks Kumamote (Japonija) 2013 m. spalio 7–11 d. Ji vadinsis Minamatos konvencija dėl gyvsidabrio, t. y. jai bus suteiktas miesto netoli Kumamoto, kuriame praeito amžiaus šeštajame dešimtmetyje įvyko blogiausias kada nors buvęs užteršimo gyvsidabriu atvejis, pavadinimas.

Konvencijos dėl gyvsidabrio turinys atitinka bendrą ES poziciją, dėl kurios Taryba susitarė 2008 m. ir kurią patvirtino 2012 m.

Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta pirmiau, Europos Sąjungos atstovui derėtų pasirašyti Minamatos konvenciją dėl gyvsidabrio atsižvelgiant į tolesnes išvadas.

2013/0168 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio pasirašymo Europos Sąjungos vardu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 5 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) gyvsidabris ir jo junginiai yra labai toksiški žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatai, ES gyvsidabrio naudojimas reglamentuojamas, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką;

(2) 2009 m. Jungtinių Tautų Aplinkos programos (JTAP) Valdomoji taryba paprašė vykdomojo direktoriaus sušaukti tarpvyriausybinį derybų komitetą, kuriam būtų pavesta parengti su gyvsidabriu susijusią visuotinai teisiškai privalomą priemonę; darbą jis turėjo pabaigti iki 27-ojo Valdomosios tarybos eilinio posėdžio 2013 m.;

(3) 2010 m. gruodžio mėn. Taryba suteikė Komisijai įgaliojimus Sąjungos vardu dalyvauti derybose dėl teisiškai privalomos priemonės dėl gyvsidabrio Sąjungos kompetencijai priklausančiais klausimais, kurių atžvilgiu Sąjunga yra priėmusi taisykles, laikantis šio įgaliojimo priedėlyje pateiktų derybų nurodymų;

(4) derybų procesas sėkmingai užbaigtas, kaip planuota iš pradžių, per penktąjį tarpvyriausybinio derybų komiteto posėdį, vykusį 2013 m. sausio 13–18 d. Ženevoje;

(5) Sąjunga buvo pagrindinė šio derybų proceso varomoji jėga, ji aktyviai dalyvavo siekiant rezultato, kuris atitinka Komisijai pateiktus derybų nurodymus;

(6) 2013 m. kovo 21 d. Taryba savo 3233-iame posėdyje palankiai įvertino derybų proceso rezultatus;

(7) visuotinė teisiškai privaloma priemonė dėl gyvsidabrio bus pateikta pasirašyti diplomatinėje konferencijoje, kuri vyks 2013 m spalio 7–11 d. Kumamote (Japonija); priemonė vadinsis Minamatos konvencija dėl gyvsidabrio;

(8) taigi, Konvencija turėtų būti pasirašyta Europos Sąjungos vardu atsižvelgiant į tai, kad ji bus sudaryta vėliau,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjungos vardu pritariama Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio pasirašymui atsižvelgiant į tai, kad ji bus sudaryta.

Konvencijos, kurią reikia pasirašyti, tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Tarybos generalinis sekretoriatas parengia įgaliojamąjį raštą, kuriuo konvencijos derybininko nurodytam (-iems) asmeniui (-ims) suteikiami įgaliojimai pasirašyti konvenciją atsižvelgiant į tai, kad ji bus sudaryta.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

PRIEDAS

(Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio tekstas)